

OPENINGSWOORD van de Buitengewone Algemene Vergadering van het Nederlandsch Olympisch Comité op 6 november 1956, uitgesproken door de Voorzitter.

Mijne Heren,

Het Bestuur heeft U op zeer korte termijn bijeengeroepen om te beraadslagen over een bestuursvoorstel, dat ik U aanstonds zal voorleggen en dat betreft onze houding ten aanzien van de Spelen te Melbourne.

Deze vergadering heeft een bijzonder karakter, niet alleen wegens de ernst onzer komende beslissingen. De vergadering wordt gehouden in een voor ons ongebruikelijke omgeving en ik wil met nadruk verklaren, dat wij deze zaal van de KLM hebben gevraagd, omdat wij op zo korte termijn geen andere oplossing zagen; dat de KLM ons technisch een zaal heeft afgestaan, doch uiteraard volkomen vrij blijft van elke verantwoordelijkheid over wat hier wordt besproken. Doch ook verder is onze kring hedenavond anders dan gewoonlijk. Wij hebben in ons midden, als onze gasten, vertegenwoordigers van de Nederlandse Christelijke Sport Unie, de Nederlandse Culturele Sportbond en de Nederlandse Katholieke Sportbond, waarover ik mij verheug. Hun aanwezigheid is immers om vele redenen iets, waarvoor wij dankbaar moeten zijn. Ten eerste demonstreert zij een wederzijdse erkenning en wederzijdse behoefte aan contact in deze voor elk weldenkend mens zo zware dagen. Ik hoop van harte, dat wij deze band verder bestendig zullen mogen zien en dat er voor de vraagstukken van lichamelijke opvoeding en sport in ons volk iets gedegens uit moge groeien. Maar bovendien is het voor ons een vreugde contact te hebben met vertegenwoordigers van organisaties op ons gezamenlijk werkgebied, welke straks stellig een positief geluid zullen laten horen.

Dat ik verder bijzonder verwelkom ons Erelid Lotsy en Kerdel, wiens grote gaven als leider van jongeren ons bij zijn zware voorbereidende werk voor Melbourne zo duidelijk zijn gebleken, ligt voor de hand. Ook begroet ik namens U allen hartelijk de vertegenwoordigers van ons publieke geweten: pers en radio.

o o
o

Mijne Heren, ik zal heel kort zijn, want deze tijd eist geen woorden, maar daden. Toch moet ik vastleggen, wat aan dit ons samenzijn is voorafgegaan, opdat elk misverstand later uitgesloten zij.

In de eerste plaats constateer ik dan, dat ons Bestuur, en stellig velen met ons, ook bij eerdere Olympische Spelen zich de vraag heeft gesteld, of het wel zin had op sportvel-

den, in zalen en zwembassins de beste gaven van onze vertegenwoordigers te doen meten met die van vertegenwoordigers van landen, die onze heiligste overtuigingen reeds lang met voeten treden. Die vraag rees stellig ook eerder in de geschiedenis. De Grieken kenden dan hun Olympische vrede. Onze tijd ziet dat anders, doch toch heeft men in 1936 aan de Spelen in Berlijn meegedaan en toch zijn ook wij gegaan naar Oslo, Helsinki, Cortina d'Ampezzo, waar wij werden geconfronteerd met vertegenwoordigers van opvattingen, welke de onze op elk denkbaar terrein blijkbaar van de kaart wilden poetsen.

Wij zijn gegaan, omdat wij in ons optimisme en ons wellicht kinderlijke idealisme de hoop bléven koesteren, dat het goede in de wereld zou worden erkend en dat ons spel - want "spel" blijft juist ook de beste sportontmoeting - zou kunnen bijdragen voor het ontstaan van enig begrip. Op ons beperkte terrein wilden wij geen mogelijkheden uitsluiten, wij wilden zelfs pogen om meer te bereiken dan velen mogelijk achtten. Wij hebben dit werkelijk gemeend en correct uitgevoerd. Wij zijn sportief gebleven en ik moet zeggen, dat wij ons sportief ook niet te beklagen hebben gehad.

Terwijl nu Melbourne naderde en Nederland door grote hulp van volk en Overheid een ploeg kon sturen, die er mag zijn, trokken donkere wolken over de sportvelden. Wij werkten door en ieder onzer heeft genoten van de harde voorbereiding onzer jongeren, mannen en vrouwen, voor een ferme fikse sportontmoeting, waar wij goed voor den dag hoopten te komen en de sport en ons land eer zouden aandoen.

Toen nu enige tijd geleden een gedeelte van de wereld een conflict zag groeien en uitbarsten, betreurden wij dat, doch wij meenden, dat wij toch naar Melbourne moesten gaan. Wij namen afscheid van enkelen onzer, die op 28 oktober van Schiphol zijn vertrokken en zetten de verdere voorbereiding hier voort. Wel riepen wij tegen heden een Bestuursvergadering bijeen om enkele technische moeilijkheden te bespreken, doch wij wilden gaan.

Toen kwamen de dagen van jongstleden zaterdag en zondag. Misschien mag ik hierover even wat persoonlijk zijn. Zodra de radio, bij ieder onzer uur na uur ons op de hoogte hielden, ons verhaalde van wat over Boedapest als overrompelende ramp werd gebracht door een cynische verkrachting van alles wat de mens heilig is en de Russische tanks hun moordend werk begonnen, heb ik mij afgevraagd, of een gaan naar Melbourne zin zou kunnen hebben. Immers, wij zijn wel sportief, maar wij zijn niet halfzacht.

Contact met collega's uit ons Bestuur en met onze Chef de Mission deed mij zien, dat ieder bezorgd was, al waren de meningen nog niet bij ieder gevormd.

Er stonden dan ook twee dingen tegenover elkaar.

Als Olympisch Comité voor Nederland hadden en hebben wij te beseffen, dat ons ideaal zich richt op een beter begrip tussen hen, die elkaar in de Olympische sport ontmoeten. Dat ideaal was ook vroeger hooggehouden onder vaak grote wederzijdse spanningen. Moest dat niet ook nu gebeuren? Een telegram van het Internationale Olympische Comité kwam ons eraan herinneren. Ik zal het U voorlezen. Het kwam gisteren binnen en luidt als volgt :

"Apprenons par la presse que votre Comité se réunira
"mardi pour prendre décision quant à sa participation
"Melbourne. Sans vouloir nous ingérer dans affaires
"internes de votre Comité, nous rappelons que Jeux
"Olympiques servent au rapprochement des peuples et que
"participation tous les pays est souhaitable pour remplir
"tâche humanitaire et paix.

"Au dépit trouble malheureux, sachons démontrer au monde
"que le sport et idéal Olympique doivent prévaloir sur
"divergence politique.

Otto Mayer
Chancellier."

Ja, toenadering tussen de volkeren, taak jegens de mensheid, men behoeft het een Nederlander waarlijk niet voor te houden, Wij wéten dat en wij willen dat, hartstochtelijk zelfs.

Maar daar gáát het nu niet om. Het gaat om de vraag, of inderdaad de "trouble malheureux" als een "divergence politique" kan worden beschouwd. Ik spreek nu nog louter voor mijn eigen verantwoordelijkheid en zeg dan ronduit, dat ik deze aanduiding halfzacht vind. Hoe kan de sport "prevaloir" boven wat hier in Hongarije is gebeurd? Hoe zouden wij het zelf vinden, wanneer bij gruwelijke uitmoording van ons volk een ander zou zeggen, dat de sport daar boven staat? Met de hand op het hart kan ik mijn woord "halfzacht" niet door een zwakker, wel door talloze sterkere woorden vervangen. Kortom, en ik blijf persoonlijk, ik vertik het, dat te aanvaarden.

Doch ik behoef helemaal niet zo beperkt te zijn. Niet alleen kwamen de telegrammen van de confessionele bonden ons sterken, ook de Culturele Sportbond belde ons op, dat ook zij zo denkt. En hoe ons volk denkt, is wel duidelijk. Doch het ging ons vooral om de reacties in eigen kring, want slechts het NOC en niemand anders heeft hier de verantwoordelijkheid te dragen. De reacties in Bestuur en missie waren duidelijk, ook al zal ieder steeds zijn eigen argumenten en eigen woordkeuze hebben.

Kortom : stond er enerzijds ons ideaal en de aanmaning van het IOC, er staat tegenover, dat het mede gaat om onze nationale waardigheid.

Mijne Heren, dit zijn zware dingen. Niemand onzer of Uwer vergeet ook de enorme voorbereidingen, vooral die der deelnemers zelf. Welk een concentratie, welk een training, geestelijk en fysiek is er nodig om op wereldniveau uit te komen! En welk een anti-climax, welk een tragiek bijna, moet zich afspelen in dat jonge gemoed, dat zich gaaf had gericht op het hoogste wat in sport mogelijk is. En hoe prachtig heeft ons volk ons bij de voorbereidingen gesteund. Wij praten hier waarachtig niet over een klein geval en het zou slecht zijn, iets te doen in de sfeer van een moment.

Maar is het de sfeer van een moment? Het is wellicht in Boedapest een momentopname, doch dan van een mentaliteit, welke dwars tegenover datgene staat, wat het menselijke ideaal der Olympische gedachte is. Wij hebben nu het eigenlijke gelaat gezien, een gelaat, dat geen ontmoeting in sport waardig is.

Zodat het nationaal onwaardig zou zijn zich daarmee op één lijn van sport te stellen.

Dat is ons conflict van hedenavond.

Nu heb ik twee verzoeken aan de vergadering te doen.

Het eerste is, kalm te blijven, ook al mag een overkropt gemoed zich zonder schaamte uiten, want voor een overkropt gemoed is schaamte onnodig.

Doch mijn voornaamste verzoek is nu niet te komen met kleine zakelijke argumenten als "een deel der ploeg is er al", of "de hele reis is al voorbereid", of dingen van dien aard.

Ronduit gezegd zou ik het ook als niet-terzake-doende achten - al is het stellig niet buiten de orde - wanneer men zegt, dat andere landen wel gaan. Dat is hun verantwoordelijkheid, wij hebben de onze.

Ik zou U dan ook willen ontraden nu apostel te gaan spelen, want dan insinueert Gij alsof de andere Comités de zaak niet ernstig hebben overwogen. Wij weten, dat vele ploegen ook uit "ons soort" landen wel gaan. Wij kennen hunne argumenten echter niet.

Besluit Uw vergadering, dat onze ploeg niet zal uitkomen, waar Rusland een staatsploeg zendt, dan acht ik dat na heel rijp beraad een goed besluit, zelfs het enige waardige besluit.

Het zal U dan gaan als mij : wij nemen het met tranen in de ogen. Ten eerste wegens het menselijke leed, dat ons tot dit besluit zal hebben gebracht. Ten tweede, omdat een ideaal een harde klap krijgt te verduren. Voorts wegens de diepe teleurstelling bij onze atleten, ook waar zij persoonlijk principieel denken als ik poogde te schetsen. En wegens

onze bureaustaf, die werk van jaren ziet doodlopen.

En het spijt ons van harte voor onze Australische vrienden, met wie wij zo intens voorbereidingscontact hebben gehad en wier enthousiasme en gastvrijheid wij hebben leren hoogschatten.

Het is hard, maar wij moeten hard zijn in deze zo harde wereld.

o o

o

Nu overhandig ik U het bestuursvoorstel, waarover ik de discussie nu open.

Moge de discussie nuttig zijn en moge ieder ronduit zeggen, wat hemzelf en zijn opdrachtgevers - de Bonden - beweegt.

Voor dit openingswoord kan men mij persoonlijk verantwoordelijk stellen.
